

SJAKK

VED KNUT BØCKMAN

Olympialaget -
sent, men godt

Å ta ut et olympialag i sjakk, eller representasjonsspillere i det hele, kan være en temmelig vanskelig oppgave, og dessuten nok så utaknemlig. Ofte har jeg lurt på om det kan være like problemfylt og delikat innen de forskjellige fysiske idretts- og sportsgrener. Det er vel sannsynlig, iallfall i mange tilfelle.

Sikkert er det at det er mange ømme tær å trække på i sjakkmiljøet. Og for administrasjonen kan det stundom være slik, at trækker de ikke på spillernes tær, så tramper de iallfall på hverandres.

Rundt laget til høstens olympiade, som går i Tessaloniki i Hellas fra 18. november til 5. desember, har det vært usedvanlig mye uro. Aftenpostens lesere har fått jevnlig rapportering om prosessen.

Men nå har vi da omsider fått laget klart. Det er sammensatt slik:

1) Simen Agdestein, 2) Knut J. Helmers, 3) Leif Øgaard, 4) Sverre Heim, 5) Berge Østenstad, 6) Espen Agdestein.

Hjemmereserver: 1) Ole Chr. Moen, 2) Ragnar Hoen.

Helmers kommer fra S.K. Stjernen i Oslo, Østenstad fra Asker S.K., mens de øvrige fire, pluss hjemmereservene, alle representerer Oslo Schakselskap. De tre første på laget var uttatt allerede før NM.

Ved siden av norgesmesteren Berge Østenstad, som var selvskreven, besluttet altså UK videre å ta ut den ene av NM-toerne, Espen Agdestein, etter at stikkampen med Ole Chr. Moen var endt 2-2.

At så laget ble komplett med Sverre Heim, var ingen overraskelse. Han er en av våre aller sikreste representasjonsspillere, noe han har vist ved flere anledninger. Han bor imidlertid i Lund i Sverige, hvor han driver medisinsk forskning, og den eneste innvending mot hans deltagelse på laget, måtte være at han ikke har spilt så svært meget det siste halvåret. Men det har han til felles med flere av lagets spillere.

Den andre NM-toeren, Ole Chr. Moen, kom alt-

altså er svært bra. Bemerk forøvrig at hele tre av spillerne på herrelaget fremdeles holder junioralderen. Vårt unikum Simen Agdestein er bare 17 år — Berge Østenstad og Espen Agdestein er 19. Et så ungdommelig preget mannskap har Norge aldri møtt opp med ved noen olympiade før.

I fotball her til lands er det, såvidt vi har oppfattet, én mann som aleine uttar landslagene. Noe lignende har man i svensk sjakk. Den faste laglederen, som nå er Norges-vennen Håkan Åkqvist i Eksjö, har visst ganske på egen hånd utpekt det svenske olympialaget ihøst. Det består av stormesterne Ulf Andersson og Lars Karlsson (til daglig Uffe og Lasse), IM-ene Tom Wedberg, Axel Ornstein og Harry Schüssler, samt den hittil titellose Thomas Ernst.

Sistnevnte er nok særlig kommet med på bakgrunn av sin storartede seier i Gausdal-turneringen i august, foran diverse stormestere og IM-er. Men vi merker oss at SM-toeren, IM Nils-Gustaf Renman, ikke har fått plass, heller ikke den bomsterke IM Lars-Åke Schneider, blant andre. (Vi forutsetter da at ikke Renmann og/eller Schneider selv har frasagt seg deltagelse — det vet vi ikke noe om.)

Axel Ornstein vant sommerens SM, forøvrig for femte gang. Ved siden av Tom Wedberg betraktes han for tiden som Sveriges sterkeste aspirant til stormestertitelen. I et mesterskap som manglet svært mange av toppene, vant Ornstein foran Renman og Ernst.

Det skilte bare et halvpøeng mellom Ornstein og Renman. Men klare hadde seieren blitt, om ikke den gode Axel hadde surret seg bort i følgende stilling mot jumboen Anders Ebenfelt, paradoksalt nok hans eneste tap.

Ornstein.

var særlig forhippen på å delta, og det kan vel ha spilt inn.

Efter min mening er det uttatte lag et av de aller sterkeste Norge noengang har sendt til olympiadene, hvis korrekte navn forøvrig er «Verdensmesterskap for nasjonallag». En pekepinn får man i det faktum at to av de senere års sikreste OL-deltagere, Moen og Hoen, nå blir sittende på reservebenken her hjemme.

IM Bjørn Tiller må man anta kunne ha forsterket laget, så sant han var i spilleform. Men Tiller meldte fra relativt tidlig at han ikke var aktuell, av personlige årsaker.

Ellers har mange funnet det påfallende at ikke IM Arne Gulbrandsen synes å ha vært i bildet hos UK, noe som trolig må skyldes hans nok så svake NM-innsats isommer, samt hans relativt lave ratingtall i øyeblikket. Ellers er Gulbrandsen kjent som en meget solid representasjonsspiller.

Som sagt — Arnold J. Eikrem og hans kolleger i UK har åpenbart ikke hatt noen helt lett oppgave denne gang. Men sluttresultatet synes vi

Ebenfelt

I denne sluttspillstillingen trakk hvit: 49. b4. Nå fører 49. — axb3† e.p. til sikker remis, noe Ornstein var fullt klar over. Men han falt for fristelsen til å prøve en annen fortsettelse som han var sikker på også ga remis, og som han mente i tillegg bød på visse gevinstchanser om hvit forløp seg!

Dette var en ren illusjon, som kom til å straffe seg:

49. — Th2†? 50. Kb1 Kb7. 51. h7! Ka7. Kongen må holde seg på a7 og b7, for går den til sjette rad, kan hvits tårn sjakke, og derefter går h-bonden inn. Og på Kc7 spiller hvit Ta8! og vinner (Txx7 Ta7†!).

Men det som nå skjedde, var at hvits konge spankulerte langs første rad bort til g-linjen, og derefter marsjerte oppover g-linjen da sorts tårn måtte oppgi 2. rad. Det endte med at hvits konge fikk hjulpet h-bonden i mål, og sort måtte bare gi opp.

Slik kan det gå når man gir avkall på det sikre til fordel for eksperimentet.

IM Axel Ornstein er blitt Sverige-mester for femte gang, og han blir et sterkt kort på det svenske olympialag ihøst.